

Edukační programy pro základní školy II. stupeň (11–15 let)

Moderní umění – stálá expozice českého moderního umění Pražákův palác, Husova 18

Sbírka českého umění první poloviny 20. století patří k nejbohatším sbírkám Moravské galerie v Brně a obsahuje kolekce expresionistického, kubistického, surrealistického a abstraktního umění, např. obrazy A. Procházky, B. Kubišty, F. Foltýna a sochařskou tvorbu O. Gutfreunda a V. Makovského.

Programy zaměřené na skupinovou práci a diskusi.....

Umělecké prostředky • barva

• umění a kultura (VV), člověk a společnost (D), jazyk a jazyková komunikace (ČJ)..... • pro 6.–7. ročník ZŠ

STROM MŮŽE BÝT ČERVENÝ NEBO MODRÝ... Víte, kdy si malíři začali svobodně vybírat barvy pro svůj obraz? Proč se barva stala také symbolem? Jaký vliv mělo světové moderní malířství na české umělce? Znáte expresionismus? Víte, že byl výtvarným směrem první čtvrtiny 20. století? A jaký význam na obraze náležel barvám? Pokusíme se najít odpovědi při prohlídce expozice a také si vyzkoušíme test barev určující rysy osobnosti.

Výstupy, žák:

- vnímá a porovnává barevné odstíny
- pokouší se o rozvíjení citlivosti ve vnímání barevných tónů
- seznamuje se se zákonitostmi míchání barev
- konfrontuje své interpretace s ostatními

Učivo:

- interpretace uměleckých děl a vlastních výtvarných projevů – vnímání, prožívání a poznávání sebe i druhých lidí
- vliv světla na proměny barevných kvalit

Autoři a díla / část expozice: B. Kubišta, E. Filla, A. Procházka

Životní styl

• člověk a společnost (D, OV), umění a kultura (VV) • pro 8.–9. ročník ZŠ

MODERNÍ 20. STOLETÍ Jak se proměnil životní styl, architektura a bydlení v období od počátku 20. století po vznik samostatného Československa? Poznáte rozdíly mezi kubismem, stylem art deco a funkcionalismem ve volném i užitém umění a architektuře?

Výstupy, žák:

- poznává sociální, politické a kulturní prostředí 20. století
- představí na příkladech propojení mezi uměním a ostatními oblastmi vývoje společnosti (věda a historický kontext)
- učí se chápat toleranci a kulturní zvláštnosti a odlišné způsoby chování a myšlení

Učivo:

- umění a architektura počátku 20. století
- rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice, masová kultura

Autoři a díla / část expozice: E. Filla, B. Kubišta, P. Janák, A. Procházka

Umělecký žánr • zátiší

• člověk a společnost (D), umění a kultura (VV).....

• pro 6.–7. ročník ZŠ

ZÁTIŠÍ – ILUZE A SKUTEČNOST Lze se na věci kolem nás dívat z mnoha stran současně? Lze poznat v kubistické geometrické skládačce předměty klasických zátiší? Jak se proměnilo pojetí zátiší od svého vzniku v pojetí 20. století? Staňte se na chvíli kubistickým umělcem a vyzkoušejte si některý z postupů jeho práce, vytvořte vlastní dílo.

Výstupy, žák:

- interpretuje různá vizuálně obrazná vyjádření – zdokonaluje se v používání jazyka a v jazykové komunikaci
 - vybírá a kombinuje prostředky pro vlastní tvůrčí aktivitu
- poznává moderní výtvarné směry expresionismus a kubismus

Učivo:

- záměr tvorby, historické a kulturní souvislosti, evropské kořeny a kontinuita evropského vývoje
- kompozice, vztahy a uspořádání prvků v ploše manipulace s objekty, uspořádání prostoru

Autoři a díla / část expozice: B. Kubišta, E. Filla, A. Procházka

Umělecké směry • kubismus

• člověk a společnost (D), umění a kultura (VV).....

• pro 7.–8. ročník ZŠ

SVĚT KUBISTICKÝM OKEM Víte, jaký objev byl nejpřevratnější v malířství počátku 20. století? Co je kubismus a jakým způsobem vznikala kubistická díla? Lze se na předměty dívat z mnoha směrů zároveň? Vlastní tvorba žáků bude inspirovaná prohlídkou kubistických zátiší v expozici českého moderního umění.

Výstupy, žák:

- seznamuje se s hlavními principy kubistického umění
- hledá prostředky pro zachycení předmětů v proměnách na příkladech kubistických děl
- dokáže popsat hlavní znaky a uvede inspirační zdroje kubismu

Učivo:

- reflexe zrakového vnímání, psychosomatické dovednosti (verbální a neverbální komunikace)
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření

Autoři a díla / část expozice: B. Kubišta, E. Filla, A. Procházka, O. Gutfreund

Umělecké směry • surrealismus

• umění a kultura (VV), člověk a společnost (D), jazyk a jazyková komunikace (ČJ).....

• pro 7.–8. ročník ZŠ

DĚSIVOST, TAJEMSTVÍ A SNY Myslíte, že se v umění dají zachytit lidské sny, představy a myšlenky? Znáte surrealismus? Jaká témata se objevují na obrazech surrealistů? Kdo byla Toyen? Jak malovali Štyrský nebo Janoušek? Co měli surrealisté ve svém programu? Seznámíme se s principy tvorby surrealistů a podle jejich „návodu“ zkusíme něco vytvořit.

Výstupy, žák:

- interpretuje surrealistická umělecká díla a uvědomuje si při komunikaci ovlivnění vlastní zkušeností
- rozpozná příklady děl surrealistů, odliší je od jiných uměleckých směrů
- ověřuje si potenciál podvědomí pro tvůrčí činnost

Učivo:

- surrealismus ve výtvarném umění
- surrealismus v literatuře
- tvůrčí potenciál podvědomí

Autoři a díla / část expozice: Toyen, J. Štyrský, F. Janoušek

Umělecké směry • abstrakce

• umění a kultura (VV), člověk a společnost (D).....

• pro 8.–9. ročník ZŠ

MÉNĚ ZNAMENÁ VÍCE Kdy začali malíři vytvářet obrazy kombinacemi barev, linií a tvarů? Co je k tomu vedlo? Jak vlastně vzniklo abstraktní umění? Jak se abstraktní umění začlenilo do českého prostředí? Kdo byl František Foltýn?

Výstupy, žák:

- identifikuje charakteristické výtvarné prostředky děl
- zapojuje fantazii a volí vhodné prostředky pro vyjádření své představy
- charakterizuje a porovnává svou a autorovu tvorbu

Učivo:

- proměnlivost tvaru a obrazu v čase
- linie, barva, tvar jako základní prvky výtvarného díla
- komunikace autora, příjemce a interpreta

Autoři a díla / část expozice: F. Foltýn

.....
Programy s prvky dramatické výchovy.....

Umělecká oblast • sochařství

• umění a kultura (VV), člověk a společnost (D), jazyk a jazyková komunikace (ČJ).....

• pro 6.–7. ročník ZŠ

CESTA K MODERNÍ SOŠE Jakou cestou se ubíralo sochařství v první polovině 20. století? Jak se mu podařilo dospět k modernímu výrazu? Kdo byl Don Quijote? Znáte Otto Gutfreunda nebo Vincence Makovského? Představíme si hlavní proudy moderního umění (kubismus a surrealismus) v sochařství, necháme se inspirovat k vlastní tvůrčí činnosti.

Výstupy, žák:

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření, vychází při tom ze svých znalostí, historických zkušeností a z osobních prožitků, vizuální zkušenost propojuje se zkušeností získanou ostatními smysly, s představami a fantazií

- formuluje názory na umělecké dílo
- poznává sochařské materiály a technologie

Učivo:

- evropská civilizace, tolerance
- vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- uplatnění dramatických podnětů při vlastním vyjádření
- tvary a objemy, skulptura, plastika, pohyb těla a jeho umístění v prostoru

Autoři a díla / část expozice: O. Gutfreund, V. Makovský